

Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrollimise protseduur

1. EESMÄRK

Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli protseduuri eesmärk on juhendada Transpordiameti inspektoreid õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli teostamisel ja Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmise, peatamise ja selle kehtetuks tunnistamisega seotud tegevustes.

Protseduur tagab lennukõlblikkuse kontrolli ladusa ning õiguslikult korrektse menetlemise.

2. KÄSITLUS- JA KASUTUSALA

Protseduur sisaldab õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolliga, lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmisega, peatamise ja selle kehtetuks tunnistamisega seotud tegevuste kirjeldusi, viiteid reguleerivatele õigusaktidele ja kasutatavatele vormidele vastavalt:

- a) Lennundusseaduse;
- b) majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr 82 ja
- c) Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014.

Protseduur rakendub Eesti tsiviilõhusõidukite riiklikus registris olevatele õhusõidukitele, millele rakendub Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 1321/2014.

3. VOLITUSED JA VASTUTUSED

Vastavalt Transpordiameti põhimäärusele asub üldvastutus õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli ja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmise, peatamise ja selle kehtetuks tunnistamise eest Transpordiameti lennundustehnika osakonnal.

Lennukõlblikkuse kontrolli teostavatel vaneminspektoritel (edaspidi: inspektorid) peab olema:

- Transpordiameti poolt välja antud volitus vormil LT_AIR_3_J6_V4 ning
- vastav märke asjakohase järelevalve ametniku õiguste lehel (VA 203-1-5-1).

Igal konkreetsel juhul määrab lennundustehnika osakonna juhataja lennukõlblikkuse kontrolli läbiviiva inspektori.

3.1 Nõuded lennukõlblikkuse kontrolli läbiviivale inspektorile

(Ref: M.B.902(b); ML.B.902)

Õhusõidukite puhul, mida ei kasuta määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt lennutegevusloa saanud lennuettevõtjad, ja õhusõidukite puhul, mille maksimaalne stardimass on kuni 2730 kg, peab lennukõlblikkust kontrollival inspektoril ja CAMO/CAO poolt esitatud soovitusel kontrollival inspektoril olema:

- 1) vähemalt kolmeaastane jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise kogemus;
- 2) OSA-66 sätestatud asjaomane luba või liikmesriigi tunnustatud hoolduspersonali kvalifikatsioon, mis vastab õhusõiduki kategooriale (kui määruse (EL) nr 1321/2014 artikli 5 lõikes 6 osutatakse liikmesriigi õigusnormidele), või lennundusalane vm samaväärne haridus;
- 3) asjakohane lennundustehniline väljaõpe ja
- 4) ametiseisund, mis annab isikule Transpordiameti nimel allkirja andmise õiguse. Olenemata alapunktide 1–4 sätetest võib punkti ML.B.902 alapunkti b alapunktis 2 sätestatud nõude asendada nelja-aastase kogemusega jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisel lisaks neile aastatele, mida juba nõutakse esimeses punktis 2.

Määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt lennutegevusloa saanud lennuettevõtjate poolt kasutatavate kõigi õhusõidukite puhul ja õhusõidukite puhul, mille maksimaalne stardimass on üle 2730 kg, peab lennukõlblikkust kontrollival inspektoril ja CAMO/CAO poolt esitatud soovitusel kontrollival inspektoril olema:

- 1) vähemalt viis aastat jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise kogemust;
- 2) OSA-66 nõuetele vastav asjakohane luba või liikmesriigi tunnustatud hoolduspersonali kvalifikatsioon, mis vastab õhusõiduki kategooriale (kui artikli 5 lõikes 6 osutatakse liikmesriigi õigusnormidele), või lennundusalane vm samaväärne haridus;
- 3) lennundustehniline kutseharidus;
- 4) olnud asjaomaste kohustustega ametikoht. Olenemata alapunktide a–d sätetest võib punkti M.B.902 alapunkti b alapunkti 1 alapunktis b sätestatud nõude asendada viieaastase kogemusega jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisel lisaks neile aastatele, mida juba nõutakse punktis 2.

4. TEGEVUSE KIRJELDUS. MEETOD

4.1 Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll

Transpordiamet võib teha õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli ja anda välja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaati järgmistel juhtudel:

- a) kõikide õhupallide ja muude õhusõidukite puhul, mille stardimass on kuni 2730 kg;
- b) õhusõiduki puhul, kui seda haldab kolmandas riigis asuv jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon;
- c) kui mis tahes asjaolud viitavad võimaliku ohutusrisi olemasolule.

Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli teostamiseks peab Transpordiametisse olema esitatud taotlus läbi lennuohutuse järelevalve infosüsteemi või vastaval vormil.

Jrk	Tegevuse kirjeldus	Viide	Vastutaja
1	Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli taotluse menetlemise eest vastutava LT inspektori määramine läbi dokumendihaldusprogrammi. Taotlus võib olla esitatud tavaposti või e-posti kaudu.	Dokumendihalduse protseduur (AP 125) LT_AIR_3_J6_V1	Dokumendihalduse osakonna dokumendihaldur, lennundustehnika osakonna (edaspidi LT) juhataja
2	Laekunud taotlus kantakse dokumendihaldussüsteemi.		Dokumendihalduse osakonna dokumendihaldur
3	Määratakse lennukõlblikkuse kontrolli põhimenetleja.		LT juhataja
4	Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli taotluse ja riigilõivu laekumise kontrollimine E-riigikassas. (NB! E-riigikassasse juurdepääs ainult volitatud töötajatel.)	Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli taotluse vorm Riigilõivu seadus	Määratud LT inspektor
5	Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli taotlust menetletakse vähemalt 45 päeva jooksul peale taotluse laekumist või maksimaalselt 90 päeva enne kehtiva lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivuse lõppu.	MKM määrus nr 73 § 3 lg 3	Määratud LT inspektor
6	Õhusõiduki dokumentide ja tehnilise seisundi vastavuse kontroll jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele Euroopa Komisjoni (EL) määruse nr 1321/2014 lisa I punkti M.A.710, M.B.902 ja lennundusseaduse § 9 alusel. kasutatakse kohustuste all olevat kontrollnimekirja.	Lennundusseadus, Euroopa Komisjoni (EL) määrus nr 1321/2014 Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli aruanne	Määratud LT inspektor
7	Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli tulemuse vormistamine. Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli kohta täidetakse õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli protokoll (LT_AIR_3_J6_V2), kuhu kantakse kõik leitud puudused, nende kõrvaldamise tähtajad ja märkused. Puuduste aste määratakse vastavalt nõudele M.B 903.	Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli aruanne Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 1321/2014 M.B 903	Määratud LT inspektor

8	Aruanne registreeritakse dokumendihaldusprogrammis. Puudustest teavitatakse taotlejat kirjalikult. Puuduste määratud tähtjaks mittekõrvaldamise korral koostatakse ettekirjutus.	Transpordiameti asjaajamiskord Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli aruanne Lennundusseadus	Dokumendihaldur, Määratud LT inspektor
9	Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi (LT_AIR_3_J6_V3) väljaandmine või selle väljaandmisest keeldumine. Sertifikaat väljastatakse aastaks alates soovitusel väljastamisest aruandes või veel kehtiva sertifikaadi lõppemisest. Sertifikaadi väljaandmisest keeldumise korral teavitatakse taotlejat kirjalikult põhjendades otsust (vaata ka punkti 3).	Lennundusseadus Euroopa Komisjoni (EL) määrus nr 1321/2014 Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat Transpordiameti asjaajamiskord	Määratud LT inspektor
10	Väljastatud lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat tuleb registreerida dokumendihaldusprogrammis. Sertifikaat antakse välja paberkandjal.	dokumendihaldussüsteem	Määratud LT inspektor
11	Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat edastatakse taotlejale vastavalt kokkulepitud viisil kas postiga või käest kätte. Koopia sertifikaadist säilitatakse dokumendihaldussüsteemis ja paberkujul õhusõiduki kaustas.		Dokumendihaldur (postiga) Määratud LT inspektor

4.2 Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljastamine soovitusel

(Ref: M.B.901)

Määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt lennutegevusloa saanud lennuettevõtjate poolt kasutatavate kõigi õhusõidukite puhul ja õhusõidukite puhul maksimaalse stardimassiga üle 2730 kg, mis vastavad ühele kahest allpool esitatud tingimusest, annab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi välja Transpordiamet pärast rahuldava hinnangu andmist, lähtudes CAMO või CAO soovitusel, mis on esitatud koos omaniku või käitaja taotlusega:

- 1) õhusõiduk ei asu kontrollitud keskkonnas või*
- 2) õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust korraldab organisatsioon, millel ei ole õigust teha lennukõlblikkuse kontrolle.

*MÄRKUS: Kontrollitud keskkonnas asuv õhusõiduk on **õhusõiduk**:

- mille lennukõlblikkust on viimase 12 kuu jooksul jätkuvalt korraldanud eraldiseisev CAMO või CAO;
- mida on viimase 12 kuu jooksul hooldanud OSA-145 või OSA-CAO kohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioon; see hõlmab punkti M.A.803 alapunktis b osutatud hooldustöid, mida tehakse ja mille kohta antakse hooldustõendid välja vastavalt punkti M.A.801 alapunkti b alapunktile 1 või 2.

Otsus lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljastamiseks tehakse vähemalt 30 päeva jooksul peale taotluse laekumist.

Taotlust menetleb LT osakonna juhataja poolt määratud vastava pädevusega inspektor. Sõltuvalt soovitusel sisust, konkreetse õhusõiduki ajaloost ja soovitusel andva CAMO teadmistest ja kogemustest, leidude arvu ja paranduste ning varasemate soovitusel osas võib uurimise ulatus olla erinev. Seetõttu on soovitatav määrata hindajaks inspektor, kes on olnud seotud asjakohase CAMO järelevalve ülesannetega.

Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljastamiseks soovitusel alusel kontrollitakse:

- a) taotluse olemasolu (vabas vormis omaniku või käitaja poolt);
- b) soovitusel andja pädevust (vastava pädevusega jätkuvat lennukõlblikkust tagava organisatsiooni sertifikaat või Transpordiameti tunnustus Osa-66 lennundustehnilise töötaja kohta);
- c) soovitusel vastavus M.A.901(d) ja selle juhendmaterjalile AMC M.A.901(d);
- d) vajadusel õhusõidukit ja selle jätkuvat lennukõlblikkust tõendavaid dokumente.

Soovitusel kontroll dokumenteeritakse vormil LT_AIR_3_J6_V5 „ARC väljaandmise soovitusel hindamine“.

Negatiivse tulemuse korral teavitatakse taotlejat kirjalikult, põhjendades sertifikaadi väljastamisest keeldumist.

Juhul, kui inspektor leiab, et soovitusel lisaks on vajalik viia läbi õhusõiduki füüsiline ülevaatus või täielik või osaline lennukõlblikkuse kontroll, siis sellisel juhul peab inspektor soovitusel andvale CAMO-le piisavalt ette teatama, et see saaks vajadusel:

- esitada Transpordiametile kõik selle poolt nõutud dokumendid;

- korraldada Transpordiameti inspektori asjaomases kohas sobival viisil;
- pakub Transpordiametile volitatud lennundustehniliste töötajate abi.

Ainult siis, kui on tuvastatud, et õhusõiduk on lennukõlblik väljastab määratud inspektor lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat EASA vormil 15a (LT_AIR_3_J6_V3).

4.3 Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi peatamine ja selle kehtetuks tunnistamine

Transpordiamet peatab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivuse, kui:

- a) lennukõlblikkussertifikaat on peatatud;
- b) lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise aluseks olev tüübisertifikaat on peatatud;
- c) esineb Komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa punkti M.A.905 lõikes a ja Vb lisa punkti ML.A.907 lõikes a sätestatud 1. astme puudus;
- d) lennukõlblikkuse kontrolli käigus tuvastatud puudus on ettekirjutuses märgitud tähtjaks kõrvaldamata.

Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks, kui:

- a) lennukõlblikkussertifikaat on kehtetuks tunnistatud;
- b) õhusõiduk on kustutatud Eesti õhusõidukite registrist eesmärgiga registreerida see väljaspool Euroopa Liitu;
- c) lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise aluseks olev tüübisertifikaat on kehtetuks tunnistatud;
- d) lennukõlblikkuse kontrolli käigus tuvastatud õigeaegselt kõrvaldamata puuduse kohta tehtud uus ettekirjutus ei ole täidetud.

Jrk	Tegevuse kirjeldus	Viide	Vastutaja
1	LT inspektor teavitab osakonna juhatajat, kui õhusõiduk ei vasta kehtestatud nõuetele.	Lennundusseadus Euroopa Komisjoni (EL) määrus nr 1321/2014	Määratud LT inspektor(id)
2	Lennundusteenistuse direktor teeb otsuse sertifikaadi peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta.	Lennundusseadus Euroopa Komisjoni (EL) määrus nr 1321/2014	Lennundusteenistuse direktor, Määratud LT inspektor(id)
3	Otsus tehakse omanikule või käitajale teatavaks kirjalikult.	Transpordiameti asjaajamiskord	Määratud LT inspektor(id)

5. SEOTUD DOKUMENDID

1. AP 125 Dokumendihalduse protseduur
2. LT_AIR_3_J1_V1 Lennukõlblikkussertifikaat (EASA vorm 25)
3. LT_AIR_3_J6_V3 Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat (EASA vorm 15a)
4. LT_AIR_3_J6_V1 Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli taotlus
5. LT_AIR_3_J6_V2 Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli protokoll
6. LT_AIR_3_J6_V5 ARC väljaandmise soovitus hindamine
7. LT_AIR_3_J6_V4 Lennukõlblikkuse kontrollija volitus
8. VA 203-1-5-1 Järelevalveametnikule antud õigused